

فوریت‌های پزشکی

الگوریتم‌های تشخیصی و درمانی

نویسندگان:

دکتر وحید حسینی جناب

دکتر احمد رضا جلالی

نازنین دانش‌بخش

محمد جعفری

دکتر جلال ایزدی مبارکه

علی خدادادی زاده

برزو سیریا

عنوان و نام پدیدآور	فوریتهای پزشکی: الگوریتمهای تشخیصی و درمانی
مشخصات نشر	تهران: رویان پژوه، ۱۳۹۳.
مشخصات ظاهری	[۲۰۵] ص.
شابک	۹۷۸-۶۰۰-۷۱۰۸-۸۴-۰۰
وضعیت فهرست نویسی	فیپای مختصر
یادداشت	این مدرک در آدرس http://opac.nlai.ir قابل دسترسی است.
یادداشت	نویسندگان وحید حسینی جناب، جلال ایزدی مبارکه، احمدرضا جلالی، علی خدادادی زاده، نازنین دانش بخش، برزو نصیریان، محمد جعفری.
شناسه افزوده	حسینی جناب، وحید، ۱۳۴۶ -
شماره کتابشناسی ملی	۳۵۷۹۰۴۰ :

فوریتهای پزشکی الگوریتمهای تشخیصی و درمانی

نویسندگان: دکتر وحید حسینی جناب، دکتر جلال ایزدی مبارکه، دکتر احمدرضا جلالی
علی خدادادی زاده، نازنین دانش بخش، برزو نصیریان، محمد جعفری

ناشر:	رویان پژوه
نوبت چاپ:	اول - ۹۳
مدیر تولید:	سید امین امامی زاده
گرافیک:	آرزو انصاری
چاپ و صحافی:	بهمن
قطع و تعداد صفحات:	وزیری - ۲۰۵
شمارگان:	۱۰۰۰ نسخه
بها:	۱۷۰۰۰ تومان

شابک: 978-600-7108-84-0 ISBN:

دفتر نشر و نمایشگاه دائمی: تهران، خیابان انقلاب، روبروی دبیرخانه دانشگاه تهران، بین اردیبهشت و ۱۲ فروردین،
ساختمان امیرکبیر، طبقه سوم
تلفن: ۶۶۹۷۰۷۴۰ - ۶۶۴۸۶۳۷۳

www.RPpub.ir

فهرست

۱۱	پیشگفتار
۱۳	راهنمای کتاب
۱۵	الف: حمایت‌های قلبی-ریوی
۱۵	کلیات
۱۶	۱- فوریت‌های قلبی
۱۶	برادیکاردی (کاهش ضربان قلب)
۱۷	درد قفسه سینه
۱۹	مراقبت‌های بعد از احیاء قلبی، ریوی
۱۹	تاکی کاردی (افزایش ضربان قلب)
۲۰	ایست قلبی
۲۱	۲- فوریت‌های محیطی
۲۱	غرق شدگی یا نزدیک به غرق شدگی
۲۲	برق گرفتگی/ صاعقه
۲۳	فوریت‌های ناشی از گرما/ هیپوترمی (افزایش دمای بدن)
۲۴	فوریت‌های ناشی از سرما/ هیپوترمی (کاهش دمای بدن)
۲۵	صدمات ناشی از پرتوگیری
۲۶	۳- فوریت‌های طبی
۲۶	درد شکم (بدون ضربه)
۲۷	واکنش‌های حساسیتی/ آنافیلاکسی
۲۸	تغییر وضعیت هوشیاری/ وضعیت عصبی/ دیابتی
۳۱	فوریت‌های چشم
۳۲	فوریت‌های افزایش فشار خون

- فوریت‌های حاملگی ۳۳
- تشنج ۳۸
- شوک (کاهش پرفوزیون) به دلیل ناشناخته ۳۹
- سکته حاد مغزی ۴۰
- غش به علت ناشناخته ۴۲
- سم شناسی / مسمومیت / سوء مصرف مواد / مصرف بیش از حد مواد یا دارو ۴۳
- ۴- فوریت‌های ناشی از تروما ۴۴
- ضربه به لگن / شکم ۴۴
- سوختگی‌ها / صدمات استنشاقی ۴۵
- ضربه سر ۴۷
- اسب‌های عضلانی اسکلتی ۴۸
- ضربه به حد ارجح ۴۹
- صدمات افت رگ / شدگی ۵۰
- صدمات ستون فقرات / مناب نخاعی ۵۱
- ضربه به قفسه سینه ۵۲
- ایست قلبی تنفسی در اثر ضربه ۵۳
- قطع شدگی اندام به دلیل ضربه ۵۴
- ۵- فوریت‌های کودکان ۵۵
- احیای نوزاد ۵۵
- واکنش‌های حساسیتی / آنافیلاکسی در کودکان ۵۶
- برادیکاردی (کاهش ضربان قلب) در کودکان ۵۷
- انقباض برونش / زجر تنفسی در کودکان ۵۸
- اغما / تغییر وضعیت هوشیاری در کودکان ۵۹
- تشنج در کودکان ۶۰
- شوک در کودکان ۶۱
- تاکیکاردی (افزایش ضربان قلب) در کودکان ۶۱
- تروما و ایست قلبی ناشی از تروما در کودکان ۶۳
- انسداد راه هوایی فوقانی در کودکان ۶۴
- ایست قلبی در کودکان ۶۵
- درمان درد در کودکان ۶۶
- دستورالعمل دفیبریلاتور خارجی خودکار / نیمه خودکار ۶۷

- ۶۸..... دستورالعمل دفیبرلاتور خارجی خودکار/ نیمه خودکار
- ۷۰..... پیوست‌ها
- ۷۲..... دستورالعمل انتقال توسط امداد هوایی
- ۷۳..... دستورالعمل انتقال با امداد هوایی
- ۷۵..... حمایت‌های حیاتی میانی- پیشرفته**
- ۷۵..... ۷- فوریت‌های قلبی
- ۷۵..... برادیکاردی (کاهش ضربان قلب)
- ۷۶..... درد قفسه سینه
- ۷۸..... مراقبت‌های بعد از احیاء قلبی، ریوی
- ۷۹..... تاکی کاردی (افزایش ضربان قلب)
- ۸۰..... ایست قلبی
- ۸۱..... ۸- فوریت‌های محض قلبی
- ۸۱..... غرق شدگی، نزدیک به غرق شدگی
- ۸۲..... برق گرفتگی/ صاعقه
- ۸۳..... فوریت‌های ناشی از مسمومیت هیپرکالمی (افزایش دمای بدن)
- ۸۴..... فوریت‌های ناشی از سرما، هیپوترمی (کاهش دمای بدن)
- ۸۵..... صدمات ناشی از پرتوگیری
- ۸۶..... ۹- فوریت‌های طبی
- ۸۶..... درد شکم (بدون ضربه)
- ۸۷..... واکنش‌های حساسیتی/ آنافیلاکسی
- ۸۸..... تغییر وضعیت هوشیاری/ وضعیت عصبی/ دیابتی
- ۸۹..... انقباض مجاری هوایی/ زجر تنفسی
- ۹۰..... نارسایی احتقانی قلب/ ادم ریوی
- ۹۱..... فوریت‌های چشم
- ۹۲..... فوریت‌های افزایش فشار خون
- ۹۳..... فوریت‌های حاملگی
- ۹۸..... تشنج
- ۹۹..... شوک (کاهش پرفوزیون) به دلیل ناشناخته
- ۱۰۰..... سکتة حاد مغزی
- ۱۰۲..... غش به علت ناشناخته
- ۱۰۳..... سم شناسی/ مسمومیت/ سوء مصرف مواد/ مصرف بیش از حد مواد یا دارو

- ۱۰- فوریت‌های ناشی از تروما..... ۱۰۴
- ضربه به لگن/ شکم ۱۰۴
- سوختگی‌ها/ صدمات استنشاقی ۱۰۵
- ضربه به سر..... ۱۰۷
- آسیب‌های عضلانی اسکلتی ۱۰۸
- ضربه به چند ارگان..... ۱۰۹
- صدمات بافت نرم/ له شدگی ۱۱۰
- صدمات ستون فقرات/ طناب نخاعی..... ۱۱۱
- ضربه به قفسه سینه..... ۱۱۲
- ایست قلبی تنفسی در اثر ضربه..... ۱۱۳
- قطع شدگی اندام به دلیل ضربه..... ۱۱۴
- ۱۱- فوریت‌های کودکان..... ۱۱۵
- احیای نرادر..... ۱۱۵
- واکنش‌های استرسی/ آنافلاکسی در کودکان..... ۱۱۶
- برادیکاردی (کاهش ضربان قلب) در کودکان..... ۱۱۷
- انقباض مجاری هوایی/ زجر تنفسی در کودکان..... ۱۱۸
- اغما/ تغییر وضعیت هوشیاری در کودکان..... ۱۱۹
- تشنج در کودکان..... ۱۲۰
- شوگ در کودکان..... ۱۲۱
- تاکیکاردی در کودکان..... ۱۲۲
- تروما و ایست قلبی ناشی از تروما در کودکان..... ۱۲۳
- انسداد راه هوایی فوقانی در کودکان..... ۱۲۴
- ایست قلبی در کودکان..... ۱۲۵
- درمان درد در کودکان..... ۱۲۶
- دستورالعمل دفیبریلاتور خارجی خودکار/ نیمه خودکار..... ۱۲۷
- دستورالعمل دفیبریلاتور خارجی خودکار/ نیمه خودکار..... ۱۲۸
- ۱۲- پیوست‌ها..... ۱۳۰
- دستورالعمل انتقال با امداد هوایی..... ۱۳۳
- دستورالعمل انتقال با امداد هوایی..... ۱۳۴
- حمایت‌های حیاتی پیشرفته..... ۱۳۵
- ۱۳- فوریت‌های قلبی..... ۱۳۵

- ۱۳۵..... آسیستول (ایست قلبی)
- ۱۳۶..... فیبریلایسیون دهلیزی، فلوتر دهلیزی
- ۱۳۷..... برادیکاردی (کاهش ضربان قلب)
- ۱۳۸..... درد قفسه سینه
- ۱۴۰..... مراقبت‌های بعد از احیاء قلبی، ربوی
- ۱۴۱..... انقباضات بطنی نابالغ (PVCs)
- ۱۴۲..... فعالیت الکتریکی بدون نبض (ایست قلبی)
- ۱۴۳..... تاقیکاردی فوق بطنی
- ۱۴۴..... فیبریلایسیون بطنی / تاقیکاردی بطنی بدون نبض (ایست قلبی)
- ۱۴۶..... تاقیکاردی بطنی با نبض
- ۱۴۷..... ۱۴- فوریت‌های محیطی
- ۱۴۷..... غرق شدگی یا نزدیک به غرق شدگی
- ۱۴۸..... صدمات ناشی از برق گرفتگی / صاعقه
- ۱۴۹..... هیپوترمی (افزایش دمای بدن) / فوریت‌های ناشی از گرما
- ۱۵۰..... هیپوترمی (کاهش دمای بدن) / فوریت‌های ناشی از سرما
- ۱۵۱..... صدمات ناشی از پرتوگیر
- ۱۵۲..... ۱۵- فوریت‌های طبی
- ۱۵۲..... درد شکم (بدون ضربه)
- ۱۵۳..... واکنش‌های حساسیتی / آنافیلاکسی
- ۱۵۴..... تغییر وضعیت هوشیاری / عصبی / دیابتی
- ۱۵۵..... انقباض مجاری هوایی / زجر تنفسی
- ۱۵۶..... نارسائی احتقانی قلب / ادم ربوی
- ۱۵۷..... فوریت‌های چشم
- ۱۵۸..... فوریت‌های افزایش فشار خون
- ۱۵۹..... فوریت‌های حاملگی
- ۱۶۴..... تشنج
- ۱۶۵..... شوک (کاهش پرفوزیون) به دلیل ناشناخته
- ۱۶۶..... سکنه حاد مغزی
- ۱۶۸..... غش به علت ناشناخته
- ۱۶۹..... سم شناسی / مسمومیت / سوء مصرف مواد / مصرف بیش از حد مواد یا دارو
- ۱۷۱..... ۱۶- فوریت‌های ناشی از تروما

۱۷۱	ضربه به لگن / شکم
۱۷۲	سوختگی‌ها / صدمات استنشاقی
۱۷۳	ضربه به سر
۱۷۴	آسیب‌های عضلانی اسکلتی
۱۷۵	ضربه به چند ارگان
۱۷۶	صدمات بافت نرم / له شدگی
۱۷۷	صدمات ستون فقرات / طناب نخاعی
۱۷۸	ضربه به قفسه سینه
۱۷۹	ایست قلبی تنفسی در اثر ضربه
۱۸۰	قطع شدگی اندام به دلیل ضربه
۱۸۱	۱۸- فوریت‌های کودکان
۱۸۱	احیای زنده
۱۸۳	آنافیلاکسی / واکنش حساسیتی در کودکان
۱۸۴	برادی دیس ریتمی - در کودکان
۱۸۵	انقباض مجاری تنفسی / ریه تنفسی در کودکان
۱۸۶	ایست قلبی-تنفسی در کودکان: آسیب / ایتم ایدیوونتی‌کولار آگونا / فعالیت الکتریکی بدون نبض
۱۸۷	کوما / تغییر وضعیت ذهنی / عصبی / در کودکان
۱۸۸	تشنج در کودکان
۱۸۹	شوک در کودکان
۱۹۰	تاکیکاردی فوق بطنی در کودکان
۱۹۱	ضربه و ایست قلبی ناشی از ضربه در کودکان
۱۹۲	انسداد مجاری تنفسی فوقانی در کودکان
۱۹۳	فیبریلاسیون بطنی / تاکیکاردی بطنی بدون نبض در کودکان
۱۹۵	درمان درد در کودکان
۱۹۶	دستورالعمل دفیبریلاتور خارجی خودکار / نیمه خودکار
۱۹۹	۱۸- پیوست‌ها
۲۰۲	نمونه‌های خونی
۲۰۳	دستورالعمل انتقال با امداد هوایی
۲۰۴	دستورالعمل انتقال با امداد هوایی
۲۰۵	منابع

فوریت، ای پزشکی هر ساله در کشور منجر به مرگ و معلولیت جسمی و روانی هزاران نفر و صدمات مالی بسیار می‌گردد. همچنین به دنبال هر حادثه، استرس‌های روانی و فشارهای مالی زیادی به اطرافیان بیمار، و مصدومان وارد می‌شود که گاه جبران ناپذیر می‌باشد. پزشکان، پرستاران و امدادگانی که با اورژانس‌های پزشکی سروکار داشته‌اند، می‌دانند که این فوریت‌ها از تنوع فراوانی برخوردارند: ظرفی هر یک از فوریت‌ها خود از نظر تشخیص و درمان از تنوع و پیچیدگی بسیار برخوردار است که هر روز به آن افزوده می‌شود. لذا گاه تصمیم‌گیری بر بالین بیماران و مصدومان بسیار مشکل، و گاه پیچیده خواهد بود و شاید نیاز به مطالعه و مرور منابع علمی متعدد باشد. اما موضوع این است که در این بیشتر این فوریت‌ها دارای زمان‌های طلایی می‌باشد که حیات بیماران به آن وابسته است.

کتاب حاضر در راستای رفع بخشی از مشکلات و سرعت بخشی در تصمیم‌گیری صحیح به رشته تحریر درآمده است و کوتاه‌ترین راه را در رسیدن به تشخیص و درمان صحیح ارائه می‌نماید. در واقع کاربرد دقیق الگوریتم‌های این کتاب بر بالین بیماران و مصدومان می‌تواند بخشی از مشکلات کادر سیستم پیش بیمارستانی کشور را حل نماید.

نویسندگان

۱۳۹۳

راهنمای کتاب

الگوریتم‌ها، تشخیصی و درمانی فوریت‌های پزشکی براساس دستورالعمل‌های بین‌المللی تهیه شده است که استاندارد را برای انجام حمایت حیاتی در شرایط مختلف فراهم می‌کند. این مطالب برای راهنمایی و جهت‌دهی به تکنیسین‌های فوریت‌های پزشکی حاضر در محل، پزشکان مسئول کنترل پزشکی و نیز کارکنان فوریت‌های پزشکی که مسئول آموزش و ارزیابی عملکرد سیستم فوریت‌های پزشکی هستند، مورد استفاده قرار می‌گیرد.

به منظور استفاده آسان از این الگوریتم‌ها برخی اطلاعات به‌طور اختصاری یا فشرده آورده شده‌اند. در تمام موارد، فرد ارائه‌دهنده خدمات پزشکی باید نکات و دستورات پزشک مرکز کنترل را رعایت نماید، مگر اینکه این دستورات به‌طور خطی نوعاً تفاده داشته باشند.

تکنیسین‌های فوریت‌های پزشکی ممکن است قبل از برقراری ارتباط با مرکز کنترل پزشکی دستورات ذکر شده در این دستورالعمل‌ها را به انجام رسانند. هرچنین ممکن است قبل از برقراری ارتباط با مرکز کنترل پزشکی، نسبت به تجویز یا کمک به بیمار براساس اصول درمانی ذکر شده در این دستورالعمل‌ها، اقدام نمایند.

تکنیسین‌های فوریت‌های پزشکی که مجاز به انجام برخی اقدامات خاص هستند، باید این دستورالعمل‌ها را در محدوده آموزش‌هایشان دنبال نمایند. در مورد هر فوریت، به‌علاوه دستورالعمل مربوط، بایستی از بالا به پایین و براساس جهت فلش‌ها نسبت به رعایت و انجام دستورات اقدام نمود.

این دستورالعمل‌ها در سه سطح تدوین شده است که سطح اول برای کسانی می‌باشد که آموزش کمک‌های اولیه را سپری نموده، سطح دوم برای تکنیسین‌های غیرپارامدیک فوریت‌های پزشکی و سطح سوم برای تکنیسین‌های پارامدیک فوریت‌های پزشکی اختصاص یافته است.

به هر حال استفاده از این دستورالعمل‌ها توسط تکنیسین‌های اورژانس ۱۱۵ در ایران منوط به صدور مجوز توسط مرکز مدیریت حوادث و فوریت‌های پزشکی کشور خواهد بود.